

Statens pensjonsfond – Utland dobler klimaødeleggelsen

Av Oliver Tross

Framtiden i våre hender har gått gjennom porteføljen til Statens pensjonsfond – Utland (SPU) og funnet at det investeres i 139 selskaper som produserer olje, gass, og kull. Samlet verdi av disse investeringene ligger på rundt 90 milliarder norske kroner (se oversikt over hvilke selskaper og størrelse på investering i vedlegg 1). Til sammenligning investerer SPU bare i 9 selskaper som primært driver med fornybar energi. Den samlede verdien av disse investeringene er på ca. 1.5 milliarder norske kroner (se vedlegg 2).

Tabell 1. Oversikt over Oljefondets investeringer i ulike bransjer

	Verdi av aksjer/ obligasjoner	Antall selskaper
Olje/gass	84 283	127
Kull	5 559	12
Total olje/gass/kull	89 842	139
Fornybar	1 468	9

Metode

For å identifisere olje- og gass selskaper tok vi utgangspunkt i en oversikt fra universitet i Mainz¹ mens vi identifiserte kullkraftselskaper på bakgrunn av en liste fra Yahoo og Reuters. I tillegg dobbeltsjekket vi alle selskapers virksomhet gjennom søk på deres hjemmesider. Det er sannsynlig at vi kan ha utelatt mindre og ukjente energiselskaper, slik at det endelige beløpet av investeringene kommer opp mot 100 milliarder norske kroner. Det må også legges til at en del olje- og gasselskaper satser på fornybar energi. Vi har ikke gått gjennom hvor stor del av deres omsetning fornybar energi utgjør, men dette utgjør sannsynligvis en svært beskjeden andel. I følge den tyske energieksperter Franz Alt utgjør fornybar energi bare 0,2 prosent av den totale omsetningen til for eksempel BP og Shell².

Sats fornybart – ikke fossilt

Det finnes mange selskaper innen fornybar energi å investere i. En av de største indekser for selskaper innen fornybar energi "Nexindex"³ lister for eksempel 84 selskaper med en gjennomsnittlig markedsverdi på 25 milliarder kroner. Indeksen har hatt en verdiøkning på 73

¹ <http://www.uni-mainz.de/FB/Geo/Geologie/Geolnst/oilandgas.html>

² http://www.sonnenseite.com/index.php?pageID=20&article:oid=a7001&template=article_detail.html&flash=true

³ <http://www.nexindex.com/>

prosent siden starten i august 2004. Som Renewable Energy Corporation (REC) i Norge profiterer disse selskapene nå på den økende etterspørsel etter miljøvennlig energi. Dette har ført til at aksjekursene har steget betraktelig de siste årene. Denne trenden vil sannsynligvis fortsette, blant annet på grunn av det økte fokuset på klimaendringer og fordi det tidligere i år i EU ble bestemt å øke andelen av fornybar energi fra dagens ca. 6 prosent til 20 prosent innen 2020.⁴

Verdien av aksjebeholdningen i kull-, olje- og gasssektoren utgjør ca 11 prosent av SPU sin totale aksjeportefølje per 31/12/06⁵. Framtiden i våre hender mener det er betenkelig at så store summer investeres i olje-, gass- og kullselskaper. Først har vi tjent store summer på klimaskadelig petroleumseksport, deretter investerer vi inntektene i fossile selskaper. Måten vi investerer overskuddet fra petroleumsvirksomheten bidrar dermed til at vi dobler klimaødeleggelsen.

Framtiden i våre hender anbefaler:

- At Finansdepartementet vedtar en målsetning om at andelen som er investert i fornybar energi skal overstige andelen investert i fossile selskaper. Investeringer i fornybar energiselskaper vil sannsynligvis både være en god finansiell investering, men ikke minst vil det være en mer etisk investering. Det vil gi et klart signal om at regjeringen tar klimautfordringen seriøst.
- At Norges Bank i sitt aktive eierskap setter inn store ressurser på at energiselskaper øker sin satsing på fornybar energi kraftig.
- At SPU umiddelbart selger seg ut av oljeselskaper som er spesialisert på den ekstremt miljøskadelige utvinningen av olje fra sand (for eksempel Suncor, Imperial Oil og Petro Canada).

Vedlegg 1

Oversikt over ulike olje- gass- og kull-selskaper Oljefondet investerer i

Selskapsnavn	Aksjer, i mill. NOK ⁶	Obligasjoner, i mill. NOK ⁷	Sektor	Total investering
BP	8 365		olje/gass	8 365
Shell	8 320	32	olje/gass	8 352
Total	6 713	104	olje/gass	6 817
EON	3 858	597	olje/gass/kull	4 455
ENI	3 580	95	olje/gass	3 675
ConocoPhillips	2 792	718	olje/gass	3 510
RWE	2 117	710	gass	2 827
BHP Billiton	2 227	590	oil/gas/coal	2 817
Suez	2 478	192	gass equipment	2 670

⁴ <http://www.tu.no/energi/article67151.ece>

⁵ Aksjeinvesteringer i fossile selskaper utgjør 80 488 mill NOK, av en total aksjeportefølje på 725 911 mill NOK, se http://www.norges-bank.no/Pages/Article_41483.aspx

⁶ Kilde: <http://www.norgesbank.no/upload/NBIM/holdings%20equity%20GPF.pdf>

⁷ <http://www.norgesbank.no/upload/NBIM/holdings%20fixed%20income%20GPF.pdf>

Exxon mobil	1 960		olje/gass	1 960
BG Group	1 869	74	gass	1 943
BASF	1 749	107	gass/olje og mer	1 856
Endesa	1 623	86	gass/strøm	1 709
EDF	1 020	634	gass/strøm	1 654
Enel	1 503	144	gass/strøm	1 647
Duke energy	777	738	gass/strøm	1 515
Gazprom	1 474		olje/gass	1 474
Iberdrola	1054	418	gass/strøm	1 472
Petrobras	1 257	25	olje/gass	1 282
Scotish southern energy	1 148	47	gass/strøm	1 195
Dominion resources	357	751	olje/gass	1 108
Alstom	1 010	29	gass equipment	1 039
Air Liquide	922	34	gass	956
Devon Energy	687	176	olje/gass	863
Anadarko	345	460	olje/gass	805
Suncor	597	44	olje fra sand /gass	641
Encana	631		olje/gass	631
Occidental	500	120	olje/gass	620
Repsol	284	315	olje	599
Valero Energy	308	288	olje/gass	596
Apache	556	26	olje/gass	582
Williams	515	40	gass	555
Gaz de France	522		gass	522
Chevron	411	110	olje/gass	521
Linde	362	151	gass og mer	513
Enegas	470		gass	470
Marathon oil	370	98	olje/gass	468
Talisman Energy	328	103	olje/gass	431
Nexen	265	136	olje/gass	401
Murphy oil	362	32	olje	394
CNOOC	303	91	olje/gass	394
XTO	170	205	olje/gass	375
Sasol	359	15	olje/gass	374
National Oilwell	342	23	olje, gass equipment	365
EDP	251	110	gass/strøm	361
Furukawa electric	354		gass/strøm	354
Halliburton	324	24	olje, gass equipment	348
Sk corp	331		gass	331
Woodside	296		gass	296
OMV	294		olje/gass	294
Huaneng power	292		gass/strøm	292
Global santafe	285		olje, gass equipment	285

Hess	279		oil/gass	279
Puget	267	6	olje, gass equipment	273
Chesapeake Energy	154	92	gass	246
Neste Oil	234		gass/olje og mer	234
Cairn energy	226		olje/gass	226
EOG	210		olje	210
Japana petroleum exploration	192		olje/gass	192
Imperial Oil	188		olje/gass	188
Kansai electric power	183		gass/nuclear/ strøm	183
Tokyo electric power	180		gass/strøm	180
Plains	176		olje	176
Newfield	170		olje/gass	170
Noble Energy	168		olje/gass	168
Diamond offshore	166		olje, gass equipment	166
Petro Canada	161		olje/gass	161
Husky Energy	158		olje/gass	158
China petroleum company	150		olje/gass	150
Petrochina	140		olje	140
Origin energy	121	16	gass	137
El Paso	123		gass	123
Shell Canada	122		olje/gass	122
Sulzer	121		gass/strøm Equipm	121
EVN	119		gass/strøm	119
Pioneer	79	24	gass	103
Sunoco	61	37	olje/gass	98
Tyumen oil		97	olje	97
AGL	96		gass	96
Pogo	92		olje/gass	92
Premier oil	85		olje/gass	85
Santos	84		olje/gass	84
ENBW	35	49	gass/strøm	84
Oil search	84		olje/gass	84
Ultra Petroleum	80		olje/gass	80
Nippon oil	79		olje	79
Constellation energy	70		gass/strøm	70
Mol	60		olje	60
Reliance	60		olje	60
Toho gas	60		gass	60
Xcel energy	57		olje/gass	57
Osaka Gas	56		gass	56
Sierra pacific	52		gass/strøm	52
Electric power	49		gass/strøm	49

development				
Xinao gas	44		gass	44
Imperial Energy	42		olje	42
Patterson	42		olje/gass equipment	42
Offshore oil	40		olje	40
Ptt	39		olje/gass	39
Central gas	36		gass	36
Korea gas	35		gass	35
Centerpoint Energy	32		olje/gass	32
Tai Oil		30	olje	30
Alliant energy	30		gass/strøm	30
Energen	29		olje gass	29
Galleon Energy	28		olje gass	28
Cosmo Oil	23		olje	23
Mariner Energy	22		olje/gass	22
Oil gas /india	21		olje/gass	21
Kuroda electric	19		gass/strøm	19
Gulf Keystone	16		olje/gass	16
Gas plus	15		gass	15
Compton petroleum	15		olje/gass	15
Southwest gas	15		gass	15
Swift energy	14		olje/gass	14
Tesoro		12	olje	12
Forest oil	12		olje/gass	12
Helix energy	12		olje/gass equipment	12
Serica Energy	11		olje/gass	11
Hellenic Petroleum	10		olje/gass	10
Gulfsands	10		olje/gass	10
Hercules offshore	10		olje/gass equipment	10
Global energy development	7		olje/gass	7
Ensign energy	5		olje/gass	5
Double Eagle Petroleum	5		olje/gass	5
Fuel tech inc	5		olje	5
Honam petrochemical	3		olje	3
Wisconsin	31	16	gass/strøm	47
Total olje/gass	75 212	9 071		84 283

Kull	Aksjer	Obligasjoner	Sektor	Totalt investert
Angloamerican	2 866	79	kull og mer	2 945
Xstrata	1 603	148	kull og mer	1 751
Peabody	245		kull	245
China Shenhua Energy	150		kull	150
Arch coal	79	56	kull	135

China coal energy	121		kull	121
Consol energy	86		kull	86
Falconbridge	70		kull	70
Massey energy	39		kull	39
Uk coal	7		kull	7
Evergreen energy	5		kull	5
Foundation coal	5		kull	5
Total Kull	5 276	283		5 559

Vedlegg 2. Oversikt over selskaper Oljefondet investerer i som produserer fornybar energi

Fornybar energi	Aksjer, i mill. Nok	Obligasjoner, i mill. NOK	Sektor	Totalt investert
Suzlon	27		vind	
Hydro Quebec		699	hydro	
Verbund	106		hydro	
Japan wind	3		vind	
Solar fun	17		sol	
Gamesa	147		vind	
Vestas	310		vind	
China solar energy	19		Sol	
Kyocera	167		sol	
Total	769	699		1 468